08
පාඩම
अष्टमः पाठः

විභක්ති - II
(සම්බෝධන විභක්තිය)

වරනැගීම

8.1 ක්‍රියාකාරකම

ඉකාරාන්ත පුරුෂලිංග **कवि** ශබ්දය වාචෝද්ගත කරමු.

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
प्रथमा	कविः	कवी	कवयः
	කවියා	කවියෝ දෙදෙන	කවියෝ
सम्बोधन	हे कवे	हे कवी	हे कवयः
	කවියාණෙනි	කවියෝ දෙදෙනනි	කවියනි
द्वितीया	कविम्	कवी	कवीन्
	කවියා	කවියන් දෙදෙනා	කවියන්
तृतीया	कविना	कविभ्याम्	कविभिः
	කවියා විසින්	කවියන් දෙදෙනා විසින්	කවියන් විසින්
चतुर्थी	कवये	कविभ्याम्	कविभ्यः
	කවියාට	කවියන් දෙදෙනාට	කවියන්ට
पञ्चमी	कवेः	कविभ्याम्	कविभ्यः
	කවියාගෙන්	කවියන් දෙදෙනාගෙන්	කවියන්ගෙන්
षष्ठी	कवेः	कव्योः	कवीनाम्
	කවියාගේ	කවියන් දෙදෙනාගේ	කවියන්ගේ
सप्तमी	कवौ	कव्योः	कविषु
	කවියා කෙරෙහි	කවියන් දෙදෙනා කෙරෙහි	කවියන් කෙරෙහි

සම්බෝධන විභක්තිය හෙවත් ආලපන

कुमारः - කුමාරයා	हे कुमार - පින්වත් කුමාරයනි

උදා:

हे कुमार - කුමාරය,
हे कुमारौ - කුමාරයෝ දෙදෙණෙනි,
हे कुमाराः - කුමාරවරුනි,

දැන් ආමන්ත්‍රණය සමග යෙදෙන විධාන ක්‍රියාව පිළිබඳ ව විමසා බලමු.

වර්තමාන ඒකවචන ක්‍රියාව	විධාන ක්‍රියාව		
	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
पचति	पच	पचतम्	पचत
උයයි	උයව/උයන්න	දෙදෙන උයවු	උයවු
धावति	धाव	धावतम्	धावत
දුවයි	දුවව/ දුවන්න	දෙදෙන දුවවු	දුවවු
गायति	गाय	गायतम्	गायत
ගයයි	ගයව/ ගයන්න	දෙදෙන ගයවු	ගයවු
तिष्ठति	तिष्ठ	तिष्ठतम्	तिष्ठत
සිටියි	සිටුව/ සිටින්න	දෙදෙන සිටිවු	සිටිවු

දැන් ආමන්ත්‍රණය සමග විධාන ක්‍රියාව යෙදෙන වාක්‍ය කිහිපයක් උගනිමු.

हे श्रामणेर, आगच्छ । - සාමණේරයන් වහන්ස, වඩින්න.

हे छात्रौ, पठतम् । - ශිෂ්‍යයෝ දෙදෙනෙනි, පාඩම් කරන්න.

हे बालकाः, क्रीडत । - ළමයිනි, සෙල්ලම් කරන්න.

අවධානයට

අන්ත වශයෙන් (අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, උකාරාන්ත) වෙනස් ව වරනැගෙන බොහෝ ශබ්දවල ප්‍රථමාවට වඩා සම්බෝධන ඒකවචනයේ වෙනසක් ඇත. පහත නිදසුන් දෙස හොඳින් අවධානය යොමු කරන්න.

शब्द	प्रथमा एकवचन	सम्बोधन एकवचन
कुमार	कुमारः	हे कुमार
कपि	कपिः	हे कपे
गुरु	गुरुः	हे गुरो
पितृ	पिता	हे पितः

8.2 ක්‍රියාකාරකම

कवि ශබ්දයට සමාන පහත දැක්වෙන ශබ්ද පාඩම් කර වරනගමු.

अग्नि	-	ගින්න	अरि	-	සතුරා	आदि	-	ආරම්භය
ऋषि	-	ඍෂිවරයා	गिरि	-	කන්ද	उदधि	-	සාගරය
नृपति	-	රජතුමා	विधि	-	විධානය	द्युमणि	-	හිරු
राशि	-	රැස	गीर्पति	-	බ්‍රහස්පති	निशापति	-	සඳු
सौरि	-	සෙනසුරා	निधि	-	නිධානය	छेदि	-	වඩුවා
प्रहि	-	ළිඳ	व्याधि	-	ලෙඩ	सारथि	-	රියදුරා
घोटारि	-	මීමා	इभारि	-	සිංහයා	अहि	-	සර්පයා
ज्ञाति	-	නෑයා	बलि	-	පූජාව			

8.1 අභ්‍යාසය

පහත සඳහන් නාමවල සම්බෝධන රූප දක්වන්න.

	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
नृप	....	....	....
मेघ	....	....	....
रवि	....	....	....
अरि	....	....	....
शिशु	....	....	....

8.2 අභ්‍යාසය

පහත දැක්වෙන වර්තමානකාල ක්‍රියාපදවලින් විධානක්‍රියා සාදන්න.

		एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
උදා:-	वदति	वद	वदतम्	वदत
	१ नमति	....	....	....
	२ पठति	....	....	....
	३ नयति	....	....	....
	४ जयति	....	....	....
	५ गच्छति	....	....	....

8.3 අභ්‍යාසය

පහත සඳහන් වර්තමාන ක්‍රියා ඇසුරින් විධාන ක්‍රියාව සාද තේරුම ලියන්න.

	වර්තමාන ක්‍රියා	වචනය		තේරුම
උදා:-	हसति	(विधान एकवचन)	हस	....
	१ खादति	(विधान द्विवचन)	....	....
	२ पिबति	(विधान बहुवचन)	....	....
	३ यच्छति	(विधान एकवचन)	....	....
	४ शयति	(विधान द्विवचन)	....	....
	५ पश्यति	(विधान बहुवचन)	....	....

8.4 අභ්‍යාසය

පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලයට නගන්න.

१ हे बालक, धाव ।

२ हे पुत्र, आगच्छ ।

३ हे अरी, तिष्ठतम् ।

४ हे श्रमणाः, देशय ।

५ हे शकुनौ, कूजतम् ।

६ हे सेनापतयः, जयत ।

७ हे चोर, त्वं तिष्ठ ।

८ हे बालकाः, यूयं लिखत ।

९ हे यते, उपादिश ।

१० हे सारथी, युवां नयतम् ।

8.5 අභ්‍යාසය

පහත සඳහන් සිංහල වාක්‍ය සංස්කෘතයට නගන්න.

1. ශිෂ්‍යය, පාඩම් කරන්න.
2. ගොවියනි, සීසාවු.
3. දරුවනි, නැගිටිවු.
4. ගායකයෝ දෙදෙනෙනි, ගයවු.
5. රජතුමනි, රකින්න.
6. පුත්තු දෙදෙනෙනි, ක්‍රීඩා කරවු.
7. ලේඛකයෝ දෙදෙනෙනි, නුඹලා දෙදෙන ලියවු.

භාවිතයට

त्यज दुर्जनसंसर्गं भज साधुसमागमम् ।
कुरु पुण्यमहोरात्रं स्मर नित्यमनित्यताम् ॥

දුදන ඇසුර අත්හරින්න. සුදනන් හා එකතු වන්න.
දිවා රැයේ පින් කරන්න. අනියත බව නිති සිහි කරන්න.